

[Yvonne Hertøv Andersen]

dere med hensyn til at holde liv i folk. Det har nærmest været således, at bare man kom ind på hospitalet og der var en læge i nærheden, så kunne man faktisk ikke dø. Det kan man jo, og man kan lige så vel dø hjemme.

Der har også været rejst spørgsmål om, hvorvidt det var de velhavende, der skulle have mulighed for at gennemføre dette, fordi de havde bedre plads. Jeg tror ikke, det er et spørgsmål om bedre plads, for i de drøftelser, vi har haft, har det også været fremme, at det sagtens kan lade sig gøre i en to-værelses lejlighed, hvis man er indstillet på det. Det er nok snarere et spørgsmål om det sidste, for hvis det var således, at de velstillede havde bedre mulighed, så gjorde de det vel allerede i dag, for for dem kan det jo ikke være noget økonomisk spørgsmål.

Man kan udtrykke det så firkantet, at formålet med plejeorlov er, at ingen på grund af økonomiske og arbejdsmæssige vanskeligheder skal afholdes fra, hvis det er praktisk muligt og ud fra et lægeligt skøn hensigtsmæssigt, at gennemføre en ønsket pleje af et familiemedlem i dettes sidste levetid. Det er altså et alternativ til den meget effektive måde, vi nu løser problemet på.

Der er i dag 76 pct. af befolkningen, der dør på institution, og de dør blandt fremmede mennesker, fremmede eksperter, og det er sikkert meget svært. Jeg tror, at det, at man både skal have starten på livet og afslutningen på livet på institution og hospital, gør, at man snyder sig selv, hvis man kan sige det sådan, rent menneskeligt for en oplevelse.

Hvis vi tager spørgsmålet om ældre mennesker, så har de fleste så absolut opfattelsen af, hvornår de selv skal dø. Nogle går så vidt, at de rydder op i deres gemmer osv., for de ved, at de efterladte skal overtage boet og skal have ryddet op i det. Man ved det godt, men man får jo ikke talt sammen om det. Det gælder også yngre mennesker, at der sikkert er et stort behov for at tale sammen om, hvad der skal ske bagefter. Hvorledes kan du klare det med hensyn til børnene osv.? Men man taler ikke sammen om det. Jeg tror nok, at lægerne nu er indstillet på, hvor det er hensigtsmæssigt – for menneskenes børn er jo så uhyre forskellige – at tale med den, der skal dø, om det at dø. Det må man vurdere i hvert enkelt tilfælde.

Jeg vil takke ministeren mange gange for, at han vil nedsætte et, jeg ved ikke, om vi

skal kalde det udvalg, men i hvert tilfælde en kreds af eksperter, der vil drøfte det igen, således at vi derudfra kan holde gang i den meget positive debat, der er om, hvad det egentlig er, vi gør med hele vores ældreområde. Jeg vil ikke afvise, at det også kan have noget at gøre med ældrekommissionen, for det kan det da i høj grad. I og med at vi netop heroppe i dag har stået og sagt, at det ikke bare er ældre mennesker, der dør, men også yngre mennesker, så har vi jo taget den gruppe med. Det har også noget at gøre med ældrekommissionen, men ikke alene med det. Det drejer sig nok snarere om en holdningsændring.

Det er rart at se, at der i en tid med overenskomster og med en tom sal alligevel har været ønske om fra samtlige partiers side at gå positivt ind i en debat om, hvad det egentlig er, vi laver med vores samfund, og om ikke de ressourcer og de penge, vi sætter ind, muligvis kunne bruges på en mere menneskelig måde, således at vi måske i næste generation over for vores børn får et mere afslappet forhold til det at dø, således at vi ikke skal gemmes væk bag en skærm, men kan tale sammen om det, når tiden kommer.

Jeg siger endnu en gang mange tak for den gode modtagelse.

Socialministeren (Erling Jensen):

Efter ordførerens bemærkninger, som jeg synes på en udmærket måde samler den debat, der har været i dag, skal jeg gøre det meget kort.

Ordføreren understregede, at dette kom også ældre ved og derved ældrekommissionen. Derfor er jeg nødt til at sige, at det må være op til ældrekommissionen selv i sit meget brede kommissorium at vurdere, om også spørgsmålet om ældre, der gerne vil overveje det fordelagtige eller mindre fordelagtige ved en familiepleje, kommer til at indgå. Det, der har været drøftet i denne sal, er, at man gerne derudover vil have mulighed for at få en sagkyndig tilbagemelding til socialudvalget, så man på grundlag af det kan vurdere tingene nøjere, og det er det, jeg i dag har givet tilsagn om.

Jeg forstår, at der var lidt uenighed mellem forslagsstillerne om, hvorvidt det skulle være en kommission eller et udvalg eller noget tredje, men jeg er glad for, at ordføreren